

การนำเสนอผลงาน Best practice Service Plan

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan Sharing)

ครั้งที่ 5/2561

ส่วนที่ 1

ชื่อผลงาน Best Practice Service plan สาขาศัลยกรรม

“ผลของการนำ Alvarado score มาใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วย Appendicitis โรงพยาบาลลำปาง”

รูปแบบการนำเสนอ ผลงานทางด้านวิชาการ

ชื่อผู้ส่งผลงาน นพ.สทธรรม สมิทรปัญญา และคณะ

ตำแหน่ง นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานศัลยกรรม

สถานที่ปฏิบัติงาน กลุ่มงานศัลยกรรม โรงพยาบาลลำปาง

จังหวัดลำปาง เขตสุขภาพที่ 1

โทรศัพท์ 053-237-400 มือถือ 086-469-4697

Email : sahatham12354@gmail.com

ปีที่ยื่นโครงการ ปีงบประมาณ 2558 – 2561

ส่วนที่ 2

บทคัดย่อ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา :

ภาวะไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน (Acute appendicitis) เป็นภาวะที่พบได้บ่อยทั้งในหญิงและชาย และในทุกๆช่วงอายุ การวินิจฉัยโรคยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการรักษาและภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น การวินิจฉัยที่ล่าช้ามีโอกาสเกิด morbidity และ mortality การวินิจฉัยที่คลาดเคลื่อน มีผลกระทบต่อผู้ป่วย อาจต้องผ่าตัดโดยไม่จำเป็น การวินิจฉัยที่รวดเร็วแม่นยำ จึงมีความสำคัญ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดอย่างทันท่วงที โรงพยาบาลลำปางได้เริ่มโครงการใช้ Alvarado score มาช่วยในการวินิจฉัยภาวะไส้ติ่งอักเสบแต่ยังไม่ได้ใช้อย่างแพร่หลาย คณะกรรมการ service plan ศัลยกรรมโรงพยาบาลลำปางจึงกำหนดให้เริ่ม โครงการใช้ Alvarado score ช่วยวินิจฉัยโรคไส้ติ่งอักเสบเดือนตุลาคม 2559 เป็นต้นมา

วัตถุประสงค์ :

เพื่อศึกษาผลของการนำ Alvarado score มาใช้ในการวินิจฉัยภาวะไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลันในโรงพยาบาลลำปาง

วิธีดำเนินการ :

เป็นการศึกษาไปข้างหน้าในผู้ป่วยไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน ที่ได้รับการผ่าตัดในโรงพยาบาลลำปาง เปรียบเทียบกลุ่มก่อนเริ่มโครงการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 จนถึงเดือนกันยายน 2559 และกลุ่มหลังเริ่มโครงการระหว่างเดือน ตุลาคม 2560 จนถึงเดือนมีนาคม 2561 โดยเปรียบเทียบ อัตราตาย อัตราไส้ติ่งแตก ทะลุ ระยะเวลาก่อนเข้าห้องผ่าตัด และผลทางพยาธิ ของทั้งก่อนและหลังโครงการ

ผลการดำเนินการ :

ก่อนเริ่มโครงการ มีจำนวนผู้ป่วยไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน ได้รับการผ่าตัดทั้งสิ้น 3,135 ราย (ชาย :หญิง ;1,451:1,684) เทียบกับหลังโครงการ 1,629 ราย (ชาย : หญิง; 685:944) เปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังเริ่มโครงการดังนี้ มีการประเมิน Alvarado score 795 :1181 ราย (25.4: 72.5 % , P<0.001) ทำการผ่าตัดภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง หลัง admit 2,500:1,412 ราย(79.7: 86.7% , P<0.001) อัตราตาย 3 : 4 ราย (0.1:0.2% , P =0.024) อัตราไส้ติ่งแตกทะลุ446:106 ราย(14.2 : 6.5 % , P<0.001) และความถูกต้องของการวินิจฉัยว่าอักเสบจริงโดยมีผลพยาธิยืนยัน 2,269:1,412 ราย(72.4 : 86.7% , P<0.001)

อภิปรายผล :

หลังเริ่มโครงการมีการใช้ Alvarado score มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ช่วยทำให้และนำไปสู่การผ่าตัดที่รวดเร็วขึ้นทำให้ อัตราการเกิดไส้ติ่งแตกทะลุลดลง และความถูกต้องของการวินิจฉัยมากขึ้น แม้จะไม่มีผลทำให้อัตราตายแตกต่างกัน

ความภาคภูมิใจ :

การนำ Alvarado score มาใช้เป็นระบบการประเมินผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้อง โดยนำสู่การปฏิบัติในงานประจำ ส่งผลให้เกิดการรักษาที่รวดเร็วทันทั่วทั้งที่ ลด morbidity และเพิ่มความแม่นยำในการวินิจฉัยโรค

หมายเหตุ :

Alvarado score เป็น Diagnostic test โดยการประเมินคะแนนตาม parameters ต่างๆ 8 หัวข้อ คือ อาการได้แก่ migration of pain to RLQ, anorexia, nausea-vomiting, การตรวจร่างกายได้แก่ RLQ tenderness, rebound pain , fever และผลทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ WBC count >10,000 และ left shift of WBC (>75%)

Best practice SP สาขาศัลยกรรม ๖